N°. 20. 1848.

BREDASCHE COURANT.

WOENSDAG 1 MAART.

De Bredasche Courant verschijnt geregeld zes malen per week en is door het geheele Koningrijk bij alle Postkantoren en voornaamste Boekhandelaren à *f* 2,— per maand *franco* per post verkrijgbaar.

De prijs der Advertentiën is 20 Cents per regel. Het Zegelregt à 35 Cents afzonderlijk voor elke plaatsing. Advertentiën van één tot vijf regels à *f* 1,—.

LATERE BERIGTEN VAN MAANDAG AVOND.

Te Brussel heeft men gisteren ten één ure tijdingen uit Parijs ontvangen, gaande tot zaturdag avond. De stad was rustig, doch slechts een klein getal winkels waren nog geopend; sommige barricaden waren voor de passage opgeruimd. — Het provisioneel gouvernement was onvermoeid sedert zestig uren werkzaam op het stadhuis; zij werden met verzoeken van allerlei aard overstelpt. De heer *Lamartine* had aan de vreemde gezanten kennis gegeven van de verandering van gouvernement; deze hadden zich vergenoegd het berigt door hunne secretarissen te laten accuseren.

Luidens deze berigten waren de Tuileriën de 24sten haast niet verdedigd geworden; en was de schade ook niet zoo groot; er had echter een ander groot ongeluk plaats gehad, waarvan nog niet gesproken is. Nabij het Palais Royal was een wachtpost door de nationale garde hardnekkig verdedigd, het volk had den post in brand gestoken; jammerkreten waren er gehoord, maar het volk had er zich niet om bekommerd, en later was gebleken dat er 40 à 50 opstandelingen, den vorigen dag gearresteerd en aldaar opgesloten, verbrand waren.

Het getal der dooden werd Zaturdag op niet meer dan 500 begroot.

Er was eene proclamatie aangeplakt, waarbij de plunderaars en brandstichters met den dood bedreigd worden. Deze proclamatie was aangeplakt ten gevolge van den brand van het kasteel Neuilly in den nacht van Vrijdag op Zaturdag. Het Elysée-Bourbon was insgelijks een prooi der vlammen geworden.

Voorts was er geen generaal gesneuveld of omgekomen.

Men geloofde dat de hertogin van *Orleans* zich nog te Parijs bevond. — Van de overige familieleden wordt niets gezegd.

De correspondentie van Parijs van den 25sten en 26sten is heden avond aan het postkantoor alhier aangekomen. De brieven waren ongeschonden, en het grootste gedeelte der couranten mede present.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 29sten Februarij.

Wij hebben, gelijk hierboven gezegd is, thans weder de Parijssche dagbladen ontvangen. Het *Journal des Débats* van den 25sten behelst een kort, maar geregeld overzigt van de achtervolgelijke concessiën door Koning *Lodewijk Philips* gedaan, tot het oogenblik dat voor hem alles verloren was. Nog in den nacht van den 23sten op den 24sten had de heer *Molé* den Koning te kennen gegeven, dat hij geen ministerie kon zamenstellen noch in de behoeften van het oogenblik voorzien. Daarop is de heer *Thiers* op de Tuileriën gekomen, heeft zich met het presidentschap van den raad belast, en met den heer *Odillot Barrot* als ambtgenoot voor de binnenlandsche zaken. Reeds ten zes ure des morgens werd die ministeriële wijziging algemeen bekend gemaakt. Beide genoemde heeren hadden op zich genomen de rust te herstellen en de wegzending der troepen verlangd; in persoon zijn zij het aan de legioenen der nationale garde en aan het volk gaan aankondigen; hier en daar aanspraken houdende en tot rust aanmanende; maar hunne pogingen waren vruchteloos, en daar de toestand ieder oogenblik erger werd, besloot Koning *Lodewijk Philips*, aan het herstel der rust wanhopende, ten behoeve van zijn kleinzoon afstand te doen. Ook dit baatte niet. «Het gevecht had," zegt het *Journal*, «overal nagenoeg reeds opgehouden; de troepen hadden de wapens neêrgelegd, aan het volk overgegeven, en naauwelijks had Koning *Lodewijk Philips* den tijd Parijs te verlaten, of de zegevierende menigte drong reeds de appartementen van het kasteel binnen." Al de meubelen waren uit de vensters geworpen, de rijtuigen verbrand, en nog des avonds had men op het plein der Tuileriën groote vuren van de overblijfselen van een en ander ontstoken. Hetzelfde had in het Palais Royal plaats gehad; alleen den bijzonderen eigendom had men ontzien.

Over de gebeurtenissen op den 24sten leest men nog in hetzelfde blad:

«Sedert zes uren in den morgen was Parijs met barricaden bedekt. Alle burgers, ook de vreedzaamste, braken de straatsteenen op, smeedden pieken; reusachtige werken werden er daargesteld. Ten acht ure werd het alarm in de straten geslagen en de nationale garde verzamelde zich.

«Duizenden burgers, gewapend met geweren, sabels, pieken en pistolen plaatsten zich stilzwijgend achter de barricaden, waarop de driekleurige vlag weldra geplant werd.

«Onder de linietroepen ontwaart men eene groote aarzeling; zwijgend en somber wachten zij de gebeurtenissen af.

«Weldra barst de volksbeweging met de grootste veêrkracht los. De alarmklok wordt met kracht geluid.

«Ten half elf ure verbroederde het 45ste regiment van linie zich met het volk en trekt, vergezeld van de nationale garde naar de kaserne van het Nieuwe Frankrijk. Bovendien had een groot getal militairen hunne geweren gewillig aan het volk overgegeven, op dit oogenblik is de opstand algemeen; zij heeft eene menigte wapenen en munitie voor verscheidene dagen."

Ten elf ure had het volk zich onder anderen meester gemaakt van verscheidene stukken geschut en kruidwagens, die op den Boulevard des Italiens stonden.

— Ten einde den aard der groote beweging nader te doen kennen, deelen wij nog eenige bijzonderheden mede uit de parijssche brieven van den 24sten en 25sten. In een dier brieven, den 24sten geschreven, leest men:

«Alle straten op de Boulevards uitkomende zijn gebarricadeerd. Er hebben troepen Parijs verlaten met de kolf in de lucht. Parijs is in handen, niet van de burgers, maar van het graauw; het is gewapend en roept ieder oogenblik: *Weg met Lodewijk Philips! naar de Tuileriën!* de laatste woorden zijn ook met groote letters op de barricaden gesteld, en worden steeds door mannen en vrouwen in lompen gekleed herhaald, ja wat erger is, sommige nationale gardes verbroederen zich met deze nieuwe opstandelingen. Men verspreidt het *Journal de Paris*, houdende de benoeming van de heeren *Thiers* en *Odillon Barrot*. De opstandelingen schreeuwen dat zij die niet willen; dat zij andere waarborgen eischen. 't Is geen ministeriële questie meer, maar eene gouvernements-questie, die ik vrees dat tot eene questie van maatschappelijke orde leidt. De bevelen gaan uit van het bureau van den *National*. Droefheid, wanhoop staan op ieders gelaat. Op het hôtel van het ministerie van buitenlandsche zaken staat met krijt te lezen: *hôtel te huur; men adressere zich bij het volk!* Al de hekken van den Boulevard nabij de Rue Basse-du-Rempart zijn vernield en heeft het volk tot wapens gestrekt; naast een vrij grooten bloedplas leest men: *24 ellen bloed*; — *wraak!* Dit heeft veel kwaads gedaan. Op eene andere plaats las men met krijt geschreven: *het koningschap is in Frankrijk voor altijd afgeschaft! Geen Bourbon meer.*

«De maarschalk *Bugeaud*, schoon nog gouverneur van Parijs, heeft eene algemeene afkeuring tegen zich verwekt. Het bureau van den *National* is in permanentie. De namen aldaar opgegeven, worden overal met krijt geschreven: die van *Odillon Barrot* wordt weggeveegd." Hierna volgt de beschrijving van de bestorming der Tuileriën met de verdere bekende gebeurtenissen.

— Bij de reeds gisteren avond uit Parijs gegeven berigten van Zaturdag den 26sten voegen wij hier nu nog de volgende.

Eene proclamatie van het voorloopig gouvernement is Zaturdag uitgevaardigd, waarbij aan de bakkers bevolen wordt een vijfde gedeelte van hetgeen zij bakken aan het volk uit te deelen; ontbreekt hun hout, dan kunnen zij het bij de houtkoopers nemen. De natie belooft hen naderhand schadeloos te stellen. De kweekelingen der polytechnische school (die in alles eene werkzame rol schijnen te spelen) zijn belast met te waken voor de uitvoering dezer ordonnantie.

Eene andere proclamatie zou aan de werklieden vergunnen zich te vereenigen, om eene billijke vergoeding voor hunnen arbeid te bekomen, en hun wettig aandeel in de voordeelen der industrie.

Tot vrijdag avond waren de vaandels der volksmagt rood, en niemand durfde in 't openbaar verschijnen dan met eene roode kokarde, doch Zaturdag heeft men van het stadhuis de driekleurige vlag laten waaijen, die ook de patrouilles hadden.

De octrooi-bureaux zijn allen verbrand; men ging Zaturdag ongehinderd uit en in de stad.

Telegraphische depêches den 25sten te Parijs bekend gemaakt, behelsden dat te Dijon de republiek erkend, dat Bordeaux rustig was; dat zich te Tours, Rouaan en in andere plaatsen departementale en municipale commissiën gevormd hadden voor de vestiging der republiek.

Onder de door het voorloopig gouvernement genomen besluiten behoort, dat de kinderen der gesneuvelden zullen worden aangenomen als kinderen des vaderlands; de republiek zal hen onderhouden. De nationale garde wordt gereorganiseerd; de Tuileriën heeft het voorloopig gouvernement bestemd tot verblijf voor invalide werklieden. De generaal *Bedeau* is tot kommandant der eerste militaire divisie benoemd en de generaal *Subervic* tot minister van oorlog; laatstgenoemde heeft den ambtenaren van het departement aangekondigd, dat wie den volgenden dag niet aan het ministerie verscheen, beschouwd zou worden als gedemissionneerd. — De heer *Lamartine* hield zich bezig met een manifest van Frankrijk aan al de staten van Europa op te maken.

Zaturdag heeft de heer *A. Portalis*, door het voorloopig gouvernement tot procureur-generaal bij het hof van appel (vroeger koninklijk hof) in plaats van den heer *Delangle* benoemd, een requisitoir ingediend tot in staat van beschuldigingstelling van het ministerie *Guizot*; op grond: dat het, door het verbieden eener niet bij de wet verboden daad en door het brengen op onderscheiden punten van Parijs van massaas troepen met bevel van op het volk te vuren, zich schuldig gemaakt heeft aan de misdaad voorzien bij art. 91 van het strafwetboek, en alzoo, bepaaldelijk door de bevelen woensdag

en donderdag den 23 en 24sten gegeven, een aanslag heeft begaan om de burgers tegen elkander te wapenen, en verwoesting, moord en plundering binnen de gemeente van Parijs heeft gebragt. — Het hof is onmiddellijk in beraadslaging getreden. Den uitslag daarvan kende men nog niet.

— De driekleurige vlag is voor goed aangenomen; de kleuren aldus geplaatst, naast den stok het wit, dan het rood, eindelijk het blaauw; vroeger was het rood aan den stok, het wit in 't midden, het blaauw aan de buitenzijde.

Zaturdag morgen had zich een troep van 300 à 400 lieden op het plein van het Paleis verzameld, roepende *Leve Hendrik V;* ook te Montmartre hadden eenige lieden dien kreet aangeheven; maar op beide punten waren die lieden zonder bloedvergieten verdreven; gedeeltelijk gearresteerd.

Omtrent de hertogin *van Orleans* wordt andermaal verzekerd, dat zij na de kamer der gedeputeerden verlaten te hebben, eerst naar het hôtel der Invaliden geweken is, vervolgens met hare kinderen naar Eu gereisd. — Nu wordt in een naschrift van den *Impartial* van Rouaan van den 25sten Februarij gezegd: «Wij vernemen dat de spoorweg te Nantes afgebroken is. De hertogin *van Orleans* en hare beide kinderen zijn gevangen genomen." Belangstellend ziet men nader te gemoet wat van dit berigt zij.

De *Presse* zegt, dat de gezant van de Vereenigde Staten van Amerika de fransche republiek erkend had. Ook dit zal toelichting verdienen.

— De beurs moest den 26sten geopend worden, maar de makelaars hebben zich naar den finantieminister *Goudchaux* begeven, met het verzoek om haar nog eenige dagen te sluiten; dit is ingewilligd. In de Passage de l'Opéra, is eene levendige discussie gerezen over de vraag, op welke wijs men de operatiën van de maand Februarij zou liquideren; het parket heeft voorgesteld een compensatiecours op den koers van 28 Februarij voor te stellen; men zou dan hebben geliquideerd de 3 pCt. tegen 73,35; de 5 pCt. 115,90; maar men is het nog daarover niet eens kunnen worden. — Er bestond veel vrees nopens de betaling der 5 pCt. rente, welke den 22sten verschijnt.

— Te Rijssel heeft de gedeputeerde van het voorloopig gouvernement, *Antony Thouret*, Zondag avond een berigt bekend gemaakt, waarin hij zich noemt commissaris van het voorloopig gouvernement, voorloopig prefect van het noorder-departement, en zegt, door middel van een speciaal konvooi, dat in weerwil der moeijelijkheden op den spoorweg, van Parijs binnen 24 uren aangekomen was, berigten van daar te hebben tot Zaturdag avond acht ure; de hoofdstad was toen zeer rustig; de boulevards waren vrij, de meeste barricaden weggeruimd. De dames wandelden ongehinderd en de schouwburgen waren geopend. De burgerwacht, die de municipale garde verving, was zamengesteld. Binnen twee dagen zou Parijs zijn gewoon aanzien weder bekomen hebben.

Te Amiens was een gedeputeerde van het voorloopig gouvernement, benevens kweekelingen der polytechnieke school en van St. Cyr aangekomen, maar aldaar niet wel ontvangen en naar Rijssel geweken. Deze had in last de circulatie op den noorderspoorweg te herstellen.

Men zeide dat het provisionneel gouvernement de afschaffing der guillotine had gedecreteerd. — Al de acten van dat bewind hadden aan 't hoofd *Fransche republiek; — voorloopig gouvernement.*

Te Rijssel hebben de gedelegeerden van het voorloopig bewind, de bekende *Louis Blanc* en *A. Thouret* van Douay, broeder van een der redacteurs van den *National*, zonder ernstigen tegenstand van de autoriteiten van het bestuur aldaar, het gezag in handen genomen. Ook Maubeuge had het voorloopig gouvernement erkend.

Te Brussel heeft de burgemeester Zondag morgen uit voorzorg de hulp der burgerwacht ingeroepen. Des avonds waren vier bataillons voor het stadhuis vereenigd; de burgemeester heeft ieder bataillon afzonderlijk toegesproken, welke toespraak met *leve de Koning!* beantwoord werd.

Dienzelfden avond heeft de democratische internationale vereeniging te Brussel eene vergadering gehouden, waar wel 1000 personen bijeen waren. Men heeft zich bepaald met wenschen te uiten voor de hervorming, de verbetering der arbeidende klasse enz. Des nachts heeft zich een hoop op de markt verzameld en zijn verscheiden lieden gearresteerd. De geest der bevolking wordt overigens als uitmuntend afgeschilderd.

— Uit Antwerpen schrijft men ons van gisteren (Maandag) avond:

«Heden heeft de banque commerciale alhier hare betalingen gestaakt. De oorzaak schijnt dat velen die er hunne kas hadden, hun geld teruggenomen hebben, doordien vele harer bankbilletten ter inwisseling werden aangeboden, door het achterblijven van remises uit Parijs, en eindelijk dewijl de groote bank geweigerd had voor 500,000 fr. wissels te discompteren. De zaak had onder den handelstand veel ontsteltenis verwekt.

Wij hebben onder de oogen gehad een brief uit Parijs van den 26sten, van een ooggetuige der gebeurtenissen, die een overzigt van het voorgevallene geeft. Dit verhaal komt grootendeels overeen met al hetgeen de dagbladen er reeds van gezegd hebben, maar is toch in vele opzigten karakteristiek. Zoo zegt de briefschrijver, nadat hij van het vuur der troepen voor het hôtel van den heer *Guizot* op het volk had gewaagd: «Om elf uren was het bekend dat de soldaten op het volk hadden geschoten, en nu kwam het weder in vol oproer; het was eerst nu dat de felste aanvallen van alle zijden werden gedaan; den geheelen nacht heeft men voortgeschoten, honderden werden er gedood en in acht uren tijds waren al de straten gebarricadeerd: alle steenen opgenomen, honderden rijtuigen, diligences, omnibussen, wagens, karren, vigilantes, hekken, planken, deuren, tonnen, alles diende tot barricaden; geen straat was er zonder er twee of drie te hebben, zoodat geen rijtuig, geen paard, geen kanon kon circuleren. Des nachts is het volk overal aan de huizen gegaan, en op het woord: » Burgers! geeft uw wapens over," gaf ieder wat hij had, en op de deur werd geschreven: « de wapens overgegeven." Al de soldaten werden schier ontwapend en weggezonden, zoodat bijna de geheele armee in een volksleger was herschapen. Eenige troepen nogtans boden weêrstand en trokken op het Palais Royal, waar tot elf ure allerhevigst werd gevochten en daar het volk de kaserne niet kon overmeesteren, stak het die eindelijk in brand. — Daarop klonk het: *Thans naar de Tuileriën!* Op dat oogenblik werd de troonsafstand van den koning bekend; maar men wilde er niet meer van weten. De koning moest zich haasten te ontkomen. In een oogenblik was het volk in het paleis, waar het alles vernielde; meubelen, porseleinwerk, spiegels, papieren, boeken, kleederen, alles werd stuk geslagen, buiten de ramen gegooid en verbrand. Ik zag vijftien der schoonste equipages te gelijk in het vuur brengen; kortom al wat aan den koning en aan zijne familie behoorde werd vernield en verbrand. Niemand mogt iets medenemen; allen werden bij het verlaten van het paleis gevisiteerd en overal was met groote letters aangeplakt: *Dood aan de dieven!* Drie of vier lieden, die zich aan diefstal hadden schuldig gemaakt, werden achtervolgens doodgeschoten. Hetzelfde geschiedde in het paleis van den hertog *van Orleans*, op het Palais Royal. Alles is ook aldaar vernield, met uitzondering van de schilderijen. Hetzelfde lot heeft de kaserne der municipale garde ondergaan, alwaar 200 man met hunne officieren woonden. Alles is op straat geworpen en in brand gestoken; daarop is de kaserne zelve afgebroken.

Verder wordt gezegd, nadat van het nieuwe bestuur gesproken is, dat men nog altijd in vreeze was, dat een der Prinsen aan het hoofd van een leger zou terugkeeren, en den burgeroorlog op nieuw ontvlammen. Daarom was er eene burgerwacht opgerigt, waaraan ieder zonder onderscheid moest deelnemen. Geen mensch is nog tot bedaren gekomen; niemand werkt; alles staat stil; het bestuur zoekt zoo veel mogelijk te organiseren.

Verdert schildert de briefschrijver de parijssche bevolking dezer dagen, gewis van de lagere klasse, aldus: Men kan zich geen denkbeeld maken van het parijssche volk: vrouwen te paard, met den degen in de hand, waren aan het hoofd der troepen, roepende: *leve de republiek, leve de hervorming! dood aan de tirannen!* Nimmer heb ik zoo iets gezien: kinderen van zes en acht jaren met pistolen en sabels aan het hoofd van het volk; de een gewapend met een lans, de ander met een sabel, die met een geweer, die met een bajonet of dolk, kortom op allerlei wijs gewapend en gekleed, zingende: *Allons, enfans de la patrie!* allen even moedig voorttrekkende. Alle boomen, lantaarns, stoepen enz. op de Boulevards zijn omvergehakt en geworpen en aan stukken geslagen. Thans is het volk weder even ijverig om de boel in orde te brengen, er zijn er die de geheele week geen bed gezien hebben en zich tevreden houden met een paar uren op de stoepen te slapen.»

In een anderen brief wordt gezegd dat eene menigte volks der laagste klassen uit Rouaan, Lyon en andere groote plaatsen is toegestroomd, die nu allen moesten onderhouden worden. De prijs van brood en vleesch, dikwijls nog moeijelijk te krijgen, was dan ook zeer hoog. Ook in dezen brief wordt gezegd dat alle werkzaamheden Zaturdag ll. nog stilstonden.

LATÈRE BERIGTEN.

Dingsdag namiddag vier uren.

Te Brussel heeft zich gisteren (Maandag) avond een belangrijk berigt verbreid. Men zeide namelijk, dat een buitengewoon koerier uit Parijs aan het ministerie van buitenlandsche zaken was aangekomen, depêches overbrengende van het voorloopig gouvernement, *waarbij het de onzijdigheid en onafhankelijkheid van Belgie erkent*, en verklaart die te zullen handhaven en eerbiedigen.

Voorts houden die berigten, dat het voorloopig gouvernement, ten einde allen schrik te verbannen, bij een decreet de doodstraf had afgeschaft.

De fransche bank heeft verklaard bereid te zijn alle billetten op vertoon te betalen, zelfs dat zij alle handelspapier wilde escompteren, zonder verhooging van het escompte.

Gezegde bank had voor 100,000 fr. ten behoeve der gekwetsten van Februarij ingeschreven; het huis *Rothschild* voor 50,000 fr.; dit laatste had bovendien verklaard, dat het al zijne verbindtenissen met het vorig gouvernement, betrekkelijk de 3 pCt. leening aangegaan, zou houden, en dat het op de bepaalde tijdstippen de verpligte stortingen zou doen.

Voor het overige wordt in deze berigten uit Parijs van Zaturdag namiddag een gerucht herhaald, dat er reeds des morgens geloopen had, maar te weinig vertrouwen verdiende, namelijk, dat koning *Lodewijk Philips*, op het oogenblik dat hij zich in de haven van Treport naar Engeland wilde inschepen, door eene beroerte getroffen en eensklaps gestorven was.

De ministers zouden daarentegen in veiligheid zijn, waarover alle welgezinden zich verheugden, daar hun proces zeer ligt nieuwe voorwendsels tot onlusten kon geven.

Eene groote menigte had zich reeds laten inschrijven voor de mobiele nationale garde en men dacht dat de 24 bataillons binnen weinige dagen zouden voltallig zijn. Een nog veel grootere menigte heeft zich als burgerwacht laten inschrijven, en het getal van deze, de nationale garde vervangende burgerschaar, bedroeg, zeide men, reeds meer dan 120 à 130000 man.

Zaturdag morgen is er, door dronken lieden of slecht volk, tot tweemalen brand gesticht in het Palais Royal, doch is de brand bedwongen. Daarentegen is het kasteel van den heer *Rothschild* te Suresnes verbrand, en had men ook pogingen gedaan om het paleis van St. Cloud te verbranden.

In een berigt uit Ostende van gisteren (den 28sten) van iemand, aldaar met de stoomboot *Stad Brugge* uit Douvres aangekomen, wordt verzekerd dat de hertog *van Nemours*, met vrouw en kinderen, de hertog en hertogin *van Montpensier*, de Prinses van Saksen-Altenburg, de prefect van policie *Delessert* en eenige aides-de-camp, in 't geheel negen personen, zondag morgen van Boulogne te Douvres zijn aangekomen met eene engelsche postboot.— Hunne bagage was te Boulogne in beslag genomen; zij-zelven hadden zich met moeite kunnen inschepen.

Te Brussel was tot gisteren avond alles rustig. De personen die den vorigen nacht (zondag op maandag), en wier getal op 30 à 40 begroot wordt, gearresteerd waren, bestonden, schrijft men ons, grootendeels uit duitsche en fransche communisten, werklieden of lediggangers; ook zeide men dat zich er onder bevonden de welbekende *Kats*, *Melinet* en *Bartels*.

In de kamer der belgische vertegenwoordigers moest heden over eene wet beraadslaagd worden; waarbij het aantal kiesgeregtigden wordt vermeerderd. Men dacht dat deze wet met eenparigheid zou worden aangenomen. Ieder burger, die 20 gulden in de belastingen betaalt, wordt het verkiezingsregt toegekend.

De Algemeene Maatschappij en de belgische bank waren in staat, hoeveel zij ook reeds gerembourseerd hadden, om in al de behoeften te voorzien blijven.

Te Breda, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.